

Stedsutvikling

Temarapport konsekvensutredning Malangen skole

Dato: 11.03.2022

Figur 1 // Utomhusplan (III: Lo:Le Landskap)

I // SAMMENDRAG

Det planlegges et nytt skolebygg i Mestervik på Malangen, etter at kommunen over tid har vurdert skolestrukturen i Balsfjord kommune som helhet. Valg av skoletomt er fattet gjennom vedtak KST-016/21, og det er gjort på bakgrunn av en rapport som vurderer konsekvensene av å renovere/oppgradere eksisterende Sand skole i forhold til å bygge ny skole i Mestervik-området. Rapporten konkluderer med at det totalt sett vil være mer hensiktsmessig å bygge ny skole i Mestervik.

Området rundt skoletomta foreslås avsatt til sentrumsformål i kommuneplanens arealdel, og det er en ønsket utvikling av Mestervik som nærsenterområde for Malangen. Tiltaket er i tråd med nasjonale forventninger om samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging. Plassering av en skole sentralt på et tettsted kan bidra til at boligbebyggelsen også sentraliseres i nærheten av dette. Skolen vil dermed bli en generator i den ønskede sentrumsutviklingen, og bidra til en bærekraftig utvikling i kommunen.

Areal: 28,4 daa.

Gnr./bnr.: 90/12

Gjeldende formål: LNFR

Foreslått formål: Undervisning

1 // SAMMENDRAG	1
2 // INNLEDNING	3
3 // OM TEMAUTREDNINGEN.....	3
3.1 Avgrensning av fagområdet.....	3
3.2 Nasjonale, regionale og lokale mål og retningslinjer	3
3.3 Metode.....	4
3.4 Datagrunnlag.....	4
3.5 Referansealternativ	4
3.6 Influensområde	4
4 // DAGENS SITUASJON	4
4.1 Eksisterende planområde.....	4
4.2 Eksisterende formål og bebyggelse	5
4.3 Eksisterende landskap og friluftsmuligheter.....	5
4.4 Eksisterende samfunnsstruktur og sentrumsfunksjoner i området.....	7
4.5 Eksisterende skolestruktur og tilbud til barn og unge	8
4.6 Eksisterende tilbud og virksomheter knyttet til helse og omsorg	9
5 // MEDVIRKNING.....	10
5.1 Brukemedvirkning i forbindelse med utvikling av ny I-I0 skole i Malangen	10
6 // FREMTIDIG SITUASJON.....	11
6.1 Planforslagets forhold til planlagt utvikling av Mestervik – konsekvenser av planlagt bebyggelse	11
Sentrumsutviklingen i Mestervik.....	11
Nærmiljø, bomiljø, og friluftsliv	11
Barn og unge	11
Skysstbehov og kostnader.....	12
Helsefremmende tiltak i sentrumsområder.....	12
6.2 Vurderinger av ulike skoletomter.....	13
6.3 ALTERNATIV 1, ny barne- og ungdomsskole på valgt skoletomt på Mestervik	14
6.4 ALTERNATIV 2, 0-alternativet hvor det ikke anlegges ny skole på Mestervik	14
6.5 Forholdet mellom alternativene	14
7 // RESULTATER OG VURDERING	15
7.1 Utredning av tiltaketets virkninger	15
7.2 Konsekvenser av anleggsperioden	15
7.3 Konsekvenser i forhold til gjeldende lowerk, mål og retningslinjer.....	15
7.4 Avbøtende tiltak.....	18
7.5 Vurdering av konsekvensgrad.....	19
8 // PLANENS IVARETAKELSE AV TEMA	20
Bibliografi.....	20

2 // INNLEDNING

Ola Roald AS Arkitektur er engasjert av Balsfjord kommune for å bistå med utarbeidelse av konsekvensutredning (KU) i forbindelse med planarbeid som skal legge til rette for bygging av ny barne- og ungdomsskole på Mestervik i Malangen. Arbeidet er utført av arkitekt Eli Vinsnes Goldstein. Formålet med planen er å tilrettelegge for bygging av barne- og ungdomsskole med tilhørende uteområder og infrastruktur. Hensikten med temaautredning av "Stedsutvikling", er å synliggjøre hvilke konsekvenser tiltaket vil ha for utviklingen av Mestervik som tettsted, sett i forhold et 0-alternativ hvor det ikke anlegges ny barne- og ungdomsskole i Mestervik.

Figur 2 // Ny grunnskole -skisseprosjekt – (Ill: ORA)

3 // OM TEMAUTREDNINGEN

3.1 Avgrensing av fagområdet

Vi har valgt å samle en del tema under fellesbetegnelsen "Stedsutvikling". Dette fordi flere av temaene må sees i sammenheng med hverandre, og konsekvensene av hvert enkelt tema derfor må vurderes samlet. Underveis i planprosessen, og gjennom en bred medvirkningsprosess, har de involverte parter gitt gode tilbakemeldinger på konseptet for utforming av bebyggelsen. Det er derfor valgt å fokusere på ett utbyggingsalternativ i utredningen. Dette fører til at utredningen spisses mot planforslaget, og man får en mer etterprøvable dokumentasjon. Konsekvensutredningen tar for seg følgende tema:

- Sentrumsutvikling
- Nærmiljø, bomiljø og friluftsliv
- Barn og unges interesser
- Befolkningens helse, og helsens fordeling i befolkningen

3.2 Nasjonale, regionale og lokale mål og retningslinjer

Kapittel 6.3 tar for seg konsekvenser av tiltaket i forhold til gjeldende lowerk, mål og retningslinjer. Aktuelle mål og retningslinjer:

- Fylkesplanen for Troms 2014 – 2025 (vedtatt oktober 2014)
- Kommuneplan for Balsfjord - Samfunnsdelen 2018 - 2030 (vedtatt 26.09.2018)
- Kommuneplan for Balsfjord - Arealdelen 2021 - 2030 (til politisk behandling våren 2022)

- Temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2021-2024 m/anleggsplan
- Plan for å inkludere barn og unge i lavinntektsfamilier -Balsfjord kommune 2021 – 2025
- Kommunal planstrategi, Balsfjord kommune 2022 - 2023 (Høringsversjon)
- Regional klima- og energistrategi for Troms 2015 -2025 (vedtatt 2015)
- Kystsoneplan for Tromsøregionen 2022 - 2032 (høringsfrist 18.02.2022)
- Strategisk næringsplan 2016 – 2023 Balsfjord kommune (høringsversjon)

3.3 Metode

Det redegjøres for eventuelle konsekvenser av tiltaket knyttet de ulike temaene nevnt i kapittel 3.1 ved å systematisere foreliggende data. I tillegg vil det innhentes ny informasjon gjennom supplerende møter, registreringer og befaringer i området, for de temaene hvor dette er nødvendig.

3.4 Datagrunnlag

- Gjeldende forskrifter og overordnede planer (se kapittel 3.2)
- Turkart fra området
- Demografiske oversikter fra SSB
- Supplerende analyser av eksisterende forhold
- Situasjonsplan og illustrasjoner av det planlagte tiltaket utført av Ola Roald AS Arkitektur
- Referater fra medvirkningsmøter september og november 2021, og februar 2022.
- Utredning av framtidig skole Malangen –utarbeidet høsten 2020 av rådmannen i samarbeide med arbeidsgruppen: Kommunalsjef kultur og oppvekst, enhetsleder byggforvaltning, enhetsleder Sand skole, inspektør Nordkjosbotn skole, leder privat skole Hamnvåg, hovedverneombud og hovedtillitsvalgt Utdanningsforbundet.
- Info fra rådmann og kommunalsjef.

3.5 Referansealternativ

0-alternativet, eller referansealternativet, vil være sammenligningsgrunnlaget for utredningen. Dette alternativet tar utgangspunkt i at området forblir slik som det er i dag; ikke utbygd.

3.6 Influensområde

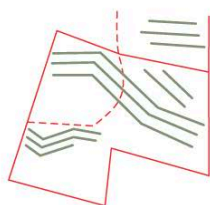
For temaet "Stedsutvikling" vil influensområdet være hele Malangshalvøya, men med størst vekt på Mestervik og områdene i nær tilknytning til planområdet. Utredningen vil vurdere hvilke konsekvenser utbygging av skolen vil ha for stedet som helhet, med hensyn til temaene i kapittel 3.1.

4 // DAGENS SITUASJON

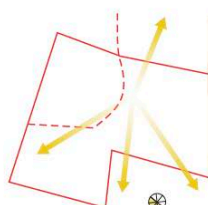
Når det gjelder eksisterende forhold har vi sett på forhold i selve planområdet, men også forhold i områdene tilknyttet planområdet. Hvor stort område som er tatt med varierer for hvert av temaene. Dette beskrives nærmere i kapitlene 4.1-4.3.

4.1 Eksisterende planområde

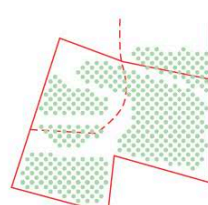
Det aktuelle tomteområdet har forskjellige karakterer og veksler mellom flate og skrånende partier. Flaten nederst ligger godt til rette for adkomstområde. Ellers er det en dyrket flate midt på tomten mot vest, samt noe flatt område på toppen nord på tomten. Mot øst er et jevnt skrånende og fint naturområde, særlig den nordlige delen. Det skrånende terrenget gir flott utsikt og gode solforhold. Det er naboer i sørøst som vil komme noe tett på den nye skolen, men de vil ligge på sørsiden og vil ikke få noe negativ skyggeeffekt. Tomten har til dels krevende stigningsforhold for adkomst, noe som har hatt betydning for plassering av skolebygget og tilgjengelighet til dette. Tomten vender mot sør og har gode solforhold og flott utsikt.

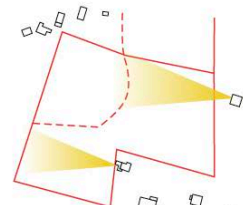
Terreng

Utsyn / Solforhold

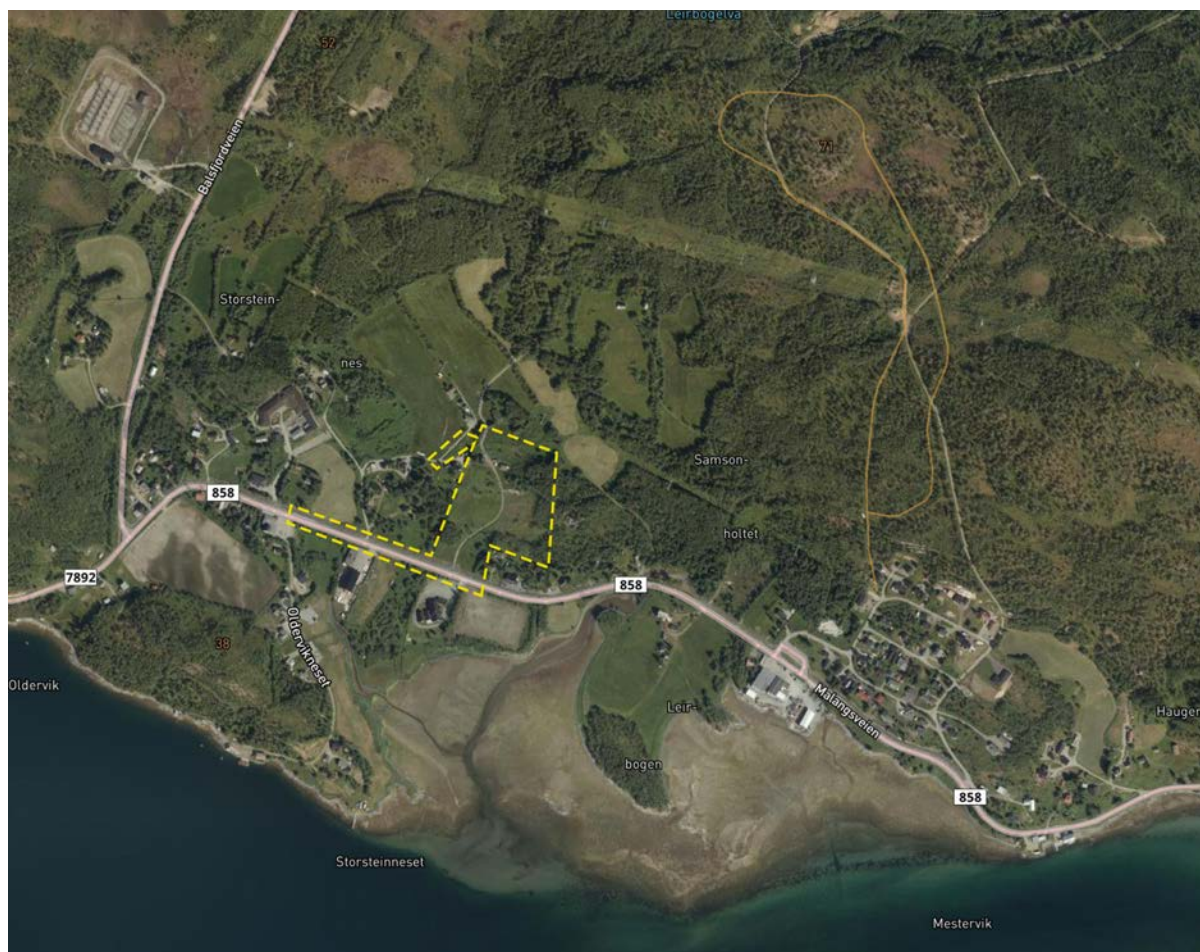
Grønnarealer

Utsyn Naboer

4.2 Eksisterende formål og bebyggelse

Mestervik er i dag del av et større LNFR-område. I forbindelse med fornyelsen av kommuneplanens arealdel er området fastsatt som ett av tre nye tettstedssentra i Balsfjord. Planområdet med skoletomt (gul stipling på Figur 1) ligger midt i Mestervik og har i dag delvis dyrket mark, og delvis naturområde med lav vegetasjon og steinete underlag. Mot nord ligger gården knyttet til arealet. Det går en gruset vei gjennom planområdet, som fungerer som adkomst til gården, og som servicevei til en pumpestasjon. Vest for skoletomta ligger en sidevei til Malangsveien, som fungerer som adkomstvei for flere boliger. Veien er privat med enkel gruset standard. Halvparten av bredden til valgt skoletomt har direkte atkomst fra Malangsveien. På den andre halvparten ligger 3 bolig-eiendommer mellom fylkesveien og skoletomta. På den andre siden av Malangsveien ligger Miljøbygget og en større grusbane, som begge er kommunens eiendommer.

Figur 3 // Mestervik med planområdet markert med gul stipling (Ill: ORA)

Mestervik er et tettsted med en lineær utvikling – bebyggelsen følger veien og vannet. Mot sør ligger fjorden, og veien går langs vannet. Bebyggelsen er knyttet til veien, men i hovedsak ligger det nærings- og lagerbygg langs vannet, mens boligene ligger oppover i landskapet mot nord. Det er god avstand mellom husene, og landskapet er grønt med blandingsskog av moderat størrelse, og hager rundt husene. Det er mye eldre boligbebyggelse i området. Av større bygninger er det i hovedsak lager og produksjonslokaler mot vannet.

4.3 Eksisterende landskap og friluftsmuligheter.

Mestervik er orientert slik at fjorden ligger mot sørvest, og fjellene mot nord. Mellom disse ytterpunktene heller landskapet jevnt og preges av flere silhuetter. Skoletomta ligger på en slik silhuett, med en flat slette mellom sjøen og planområdet.

Figur 4 // Silhuetter i landskapet. Nordfjorden mot sør og Kvannfjellet mot nord. Skoletomt markert med rød stipling (Ill: ORA)

Figur 5 // Viktige friluftsområder. Kilde: naturbase.no og «revisjonen av kartlagte og verdsette friluftslivsområder» på høring i Balsfjord.

Nord for planområdet ligger Mestervik nærområde, markert som et viktig friluftsområde. Dette området fungerer som nærturområde for folk i Mestervik. Her finnes en mye lokalt brukt turløype (lysløype) som trækkes om vinteren av Mestervik bygde- og idrettslag. Turløypa har ulik stigningsgrad, og er godt tilrettelagt for både småbarnsfamilier, eldre og mosjonister. Rundløypa går også videre med merket sti til Haukafjell. Folk bruker området til hverdagsturer, og for å komme seg videre opp til fjellområdene. Mestervik barnehage er flittige brukere av området. Det jaktet elg i området.

- Tursti
- Skispor
- mulig ski
- mulig ballbane
- mulig Naust
- mulig Gapahuk

Figur 6 // Rekreasjon og aktiviteter Malangen skole -foreløpig presentasjon utomhus (Ill: Lo:Le Landskap)

Mot sør ligger friluftsområdet i sjø; Malangen. I Malangen utføres padling og fritidsfishing. Noe kajakkpadling i området langs land, men det er mangel på tilgjengelige kajakk-utsettplasser med plass for å parkere og oppbevare bilen når man padler. Småbåthavn finnes ved Sand, Malangen brygger / Skutvika, Eliasneset / Mestervik. Fiske utføres både fra båt og fra land. Malangen brygger leier ut båt til fisketurister. Verdivurdering: Området er vurdert til A, Svært viktig friluftslivsområde. Tiltaksområdet i seg selv har ikke spesielle friluftslivsverdier. Tiltaksområdet består imidlertid av en del skog, som kan være positivt med tanke på rekreasjon og folkehelse for beboere i området.

Figur 7 // Utsikten fra skoletomten (Foto: Lo:Le Landskap)

4.4 Eksisterende samfunnsstruktur og sentrumsfunksjoner i området

Balsfjord er en langstrakt kommune på 1500 km² og med spredt bebyggelse. Bosettings- og næringsstrukturen er et resultat av at det over tid har vokst frem relativt enhetlige og adskilte arealer som det tas utgangspunkt i når det planlegges fremtidig arealdisponering. Slik det er i dag, er nærmeste tettstedet til Mestervik med sentrumsfunksjoner, kommunesenteret Storsteinnes på østsiden av Balsfjord. Sammen med trafikknutepunktet

Nordkjosbotn er disse de eneste to tettstedene med varierende grad av sentrumstilbud. Mestervik er et naturlig stoppepunkt på strekningen mellom Storsteinnes til Tromsø, og selv om det ikke er et sentrumsområde i dag, oppfattes det til dels slik av lokale innbyggere bl.a. pga. den sentrale beliggenheten i kommunen som helhet.

Det har vært en større andel flyttinger over tid internt i kommunen, og langtidstrenden er flytting fra perifere deler av kommunen inn til disse tettstedene. Dette gjelder i hovedsak den eldre delen av befolkningen, da de flytter inn i leiligheter nær sentrale tilbud og funksjoner samtidig som de ønsker å bli boende innenfor kommunen. Mestervik har de senere årene lagt til rette for økt tilflytting med nytt boligfelt og ny gang- og sykkelvei langs Malangsveien, samt ny barnehage og sykehjem.

Figur 8 // Balsfjord med de tre sentrumsområdene markert med gul stiplede sirkel (Ill: ORA)

4.5 Eksisterende skolestruktur og tilbud til barn og unge

Skolestrukturen i Balsfjord har vært debattert i 20 år. Behovet for å ivareta et godt undervisningstilbud til alle barna i kommunen uavhengig av hvor de bor, har medført behov for flere grunnskoler enn elevtallet vil tilsi. I dag har kommunen 4 grunnskoler jevnt fordelt i kommunen. Det har vært en del nedlegginger som gjør at flere barn har måtte omplasseres, og dette har ofte gått ut over skoleveien. I området Malangen har det vært skoler i Hamnvåg (nå nedlagt privat Montessoriskole), Malangseidet (nedlagt), Mestervik (nedlagt) og Sand. Skolen på Sand er bygd i flere byggetrinn/år og har behov for oppgradering/renovering for å kunne møte dagens og fremtidens krav til skolebygg. Til Sand skole må 90% av barna kjøre buss. Den valgte skoletomta i Mestervik ligger bedre plassert i forhold skolevei, og det er gjort undersøkelser som viser at ved en slik plassering vil mange flere kunne sykle eller gå til skolen, i motsetning til slik det er idag med skole på Sand.

Figur 9 // Skole i Balsfjord (Ill: ORA)

Figur 10 // Kommunale tjenester, aktivitetstilbud og avstander fra Mestervik (Ill: ORA)

På motsatt side av fylkesvegen ligger «Miljøbygget» med en grusbane/ridebane ved siden av, og det er kort vei til sjøen og naturområder, som kan brukes til lek og rekreasjon. Bussen passerer inntil området langs fylkesveg 858, og det er etablert gang-/sykkelveg langs fylkesvegen. Miljøbygget inneholder gymsal, kjøkken og fritidsklubb og er allerede i dag et godt og populært tilbud for ungdom. Utover dette er likevel de fleste rekreasjonsmulighetene i området for barn og unge utilgjengelige eller lite tilrettelagt.

4.6 Eksisterende tilbud og virksomheter knyttet til helse og omsorg

Malangstun sykehjem og eldrester nordvest for skoletomten på Mestervik, er et av kommunens omsorgsbaser med boliger og dagtildbud for eldre med bistandsbehov og personer med demenssykdommer. Institusjonens beliggenhet til ett av kommunens designerte sentrumsområder er gunstig med tanke på nærhet

og tilretteleggelsen til flere sosiale møteplasser i området via gang- og sykkelstien. I tillegg til eksisterende sykehjem og eldrecenter, utredes det ytterligere behov for varierende former for omsorgsboliger i området. Miljøbygget inneholder dansesal og kan leies og brukes av flere befolkningsgrupper til kurs og aktivitet. Det allerede tilrettelagte gang- og sykkelnettet bidrar forøvrig også til den helhetlige helsetilstanden i området, da man lett kan komme seg rundt i nærområdet til fots eller sykkel.

5 // MEDVIRKNING

5.1 Brukermedvirkning i forbindelse med utvikling av ny 1-10 skole i Malangen

I forbindelse med planleggingen av ny 1-10 skole i Malangen, gjennomføres det grundige medvirkningsprosesser med skolens ansatte og elever, i tillegg til foreldreutvalg, lag og foreninger som kan ha interesse av å benytte lokalene på ettermiddags- og kveldstid. Pedagogiske rådgivere i AVEC har hatt ansvar for å planlegge og lede brukermedvirkningsprosessene.

Det er p.t. gjennomført 3 medvirkningsrunder med brukerne av skolen. Den første gikk over 2 dager i september 2021, den andre over 3 dager i november 2021 og den tredje er nylig gjennomført over 2 dager i februar 2022. I kjølvannet av de første to rundene, ble det gjort et stykke arbeid for å ta ned kostnadene i prosjektet. Skissene ble revidert i flere runder. Pga. delte meninger hos personalet om de fysiske rammene for å sikre et variert og bredt spekter av læringsaktiviteter, er en tredje runde nylig gjennomført med workshop med lærerne og elevene, med hensikt å bli enige om sentrale føringer for utforming av det generelle læringsarealet. Det er lyktes med å komme fram til en felles forståelse av hva som vil være best egnet prinsipp for læringsarealene på nye Malangen 1-10 skole, og nytt tegningsforslag til trinnarealer er revidert ut ifra ønsket pedagogisk modell.

I løpet av forprosjektet vil det videre bli avholdt teammøter vedrørende utforming av skolens uteområde. Det nedsettes en komité som skal arbeide særskilt med dette, sammen med de prosjekterende og prosjektlederne. Gruppen vil blant annet arbeide for å sikre at krav til universell utforming av uteområdet ivaretas, plassering av lekeapparater, forbindelseslinjer, trafikk og parkering, trygg skolevei.

Generell oppsummering av innspill knyttet til uteområdet og området i sin helhet:

- Sambruk av Miljøbygget er bra og ønskelig, primært for mellomtrinnet og ungdomstrinnet. Barneskoleelevene må følges av voksne fordi veien må krysses. Ungdomsklubben på Mestervik benytter allerede rom i Miljøbygget i dag, og Miljøbygget vil være et fint supplement til ny skole. Selv om både skole og Miljøbygget vil inneholde gymsal/aktivitetssal, har Miljøbygget en klatrevegg som skolen ikke har, og skolens aktivitetssal vil inneholde et teleskopamfi som Miljøbygget ikke har. Byggene vil derfor kunne komplementere hverandre, og til sammen gi et sammensatt tilbud for bygda.
- Det kan være viktig å ta i bruk det som idag er grusbane ved Miljøbygget. Det er et ønske fra brukerne å få til en kunstgressbane som kan benyttes i skoletida og på ettermiddagstid. Lag og foreninger ser et utviklingspotensiale her og ønsker også et naust og en bål plass i tilknytning til miljøbygget. Det er kontakt rett til vannet sør for Miljøbygget og her er det langgrunt.
- Ungdom synes Miljøbygget er gøy og gir et fint tilleggsareal. Det spilles inn at grusbane og naust burde vært med i planområdet – evt. inndras i rekkefølgekrav.
- Det må avklares hva sikring av trygg skolevei betyr for sambruk av miljøbygget.
- Det må avklares hva eksisterende skole skal brukes til og hvilke nye avtaler som kan opprettes mellom idrettslagene på Mortenhals og ny skole i Mestervik. Særlig for ikke å miste dugnadsånd og samarbeid i bygda som helhet.
- Antall HC-parkeringsplasser er viktig å se nærmere på. Forskjellig form på bilene tar ulik plass, og det kan noen ganger bli for lite med kun 2 HC-plasser.
- Viktig å ivareta medvirkning med Råd for nedsatt funksjon og helse
- Ladestasjoner for El-bil ønskes
- Plass til skolens båter (naust/båtplass), samt lavvo/gapahuk ved uteområdet
- Skolens navn må gjennom en grundig utredning

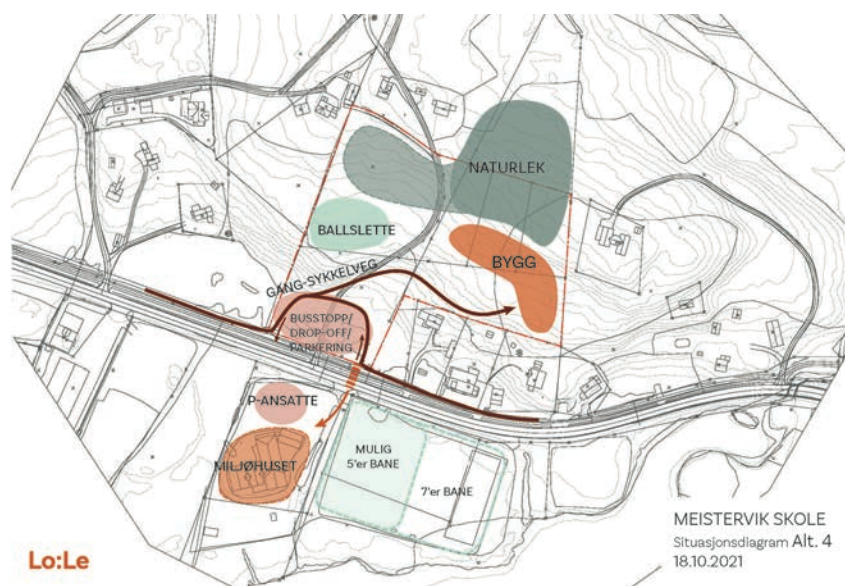
6 // FREMTIDIG SITUASJON

6.1 Planforslagets forhold til planlagt utvikling av Mestervik – konsekvenser av planlagt bebyggelse

Sentrumsutviklingen i Mestervik

Balsfjord kommune ønsker å være attraktiv både for næringsliv, befolkning og besøkende. Det er et stort areal i forhold til folketallet med spredt bosetting og små tettsteder. Balsfjord tilbyr et landlig bomiljø med nærhet til egne småsentrum. For de fleste innbyggerne i kommunen er bylivet i Tromsø uansett kun en times reisetid unna. Denne nære forbindelsen gir fordeler for de som setter pris på både byliv og landliv, og som kan kombinere dette. For at Balsfjord skal være en attraktiv kommune i seg selv og med god økonomi er det viktig at folketallet øker. Tilrettelegging for vekst i antall arbeidsplasser er derfor viktig for kommunen. For at folk skal ville bo her hele livet, må kommunen i tillegg prioritere ressurser på å ha et tjenestetilbud av god nok kvalitet for alle. Balsfjords egne sentrumsområder må styrkes og utvikles, og denne visjonen er grundig redegjort for i kommuneplanens samfunnsdel. Her vektlegges det bl.a. at fremtidig bosettingspolitikk må legge til rette for nye og varierte botilbud også for ungdom og innvandrere. Utvikling av sentrum innebærer muligheten for å bygge tettere i boligstrøk, med høyere utnyttelse. Det vil gi et grunnlag for større tilbud av varer og tjenester, at en større andel av tilbudene samles i sentrum og at transportbehovet vil bli mindre ettersom besøkende vil få dekket flere behov samtidig. Noen arealformål i sentrum som i dag er avsatt til LNFR må vike for sentrumsformål. Det er generelt et ønske om å finne strategier for å binde kommunen sammen med sentrumsfunksjoner og offentlige tjenester jevnt fordelt rundt i kommunen.

Både Storsteinnes, Nordkjosbotn og Mestervik forventes å ha en fremtidig bostedsutvikling og er gitt sentrumsformål i den nye arealplanen. Av de tre tettstedene er Mestervik det som til nå er minst utviklet, og derfor også har mest utviklingspotensial.

Figur 11 // Situasjonsdiagram (Ill:Lo:Le Landskap)

Nærmiljø, bomiljø, og friluftsliv

Mestervik er et av de tre tettstedene som mange trekker seg til og bosetter seg i. Aksen Nordkjosbotn–Storsteinnes er attraktiv for næringsetableringer, mens Mestervik mest bærer preg av å være et godt bolig- og rekreasjonsområde. Det er et naturlig midtpunkt i Balsfjord, både pga. den sentrale plassering og fordi det allerede er et vanlig stoppested på vei fra Storsteinnes og Tromsø. Med barnehage, sykehjem med dagtilbud, ungdomsklubb, gode turområder og nærhet til fjorden, har det et godt utgangspunkt for å kunne utvikle seg til å bli et tettsted med gode bo- og levekår for alle aldre.

Barn og unge

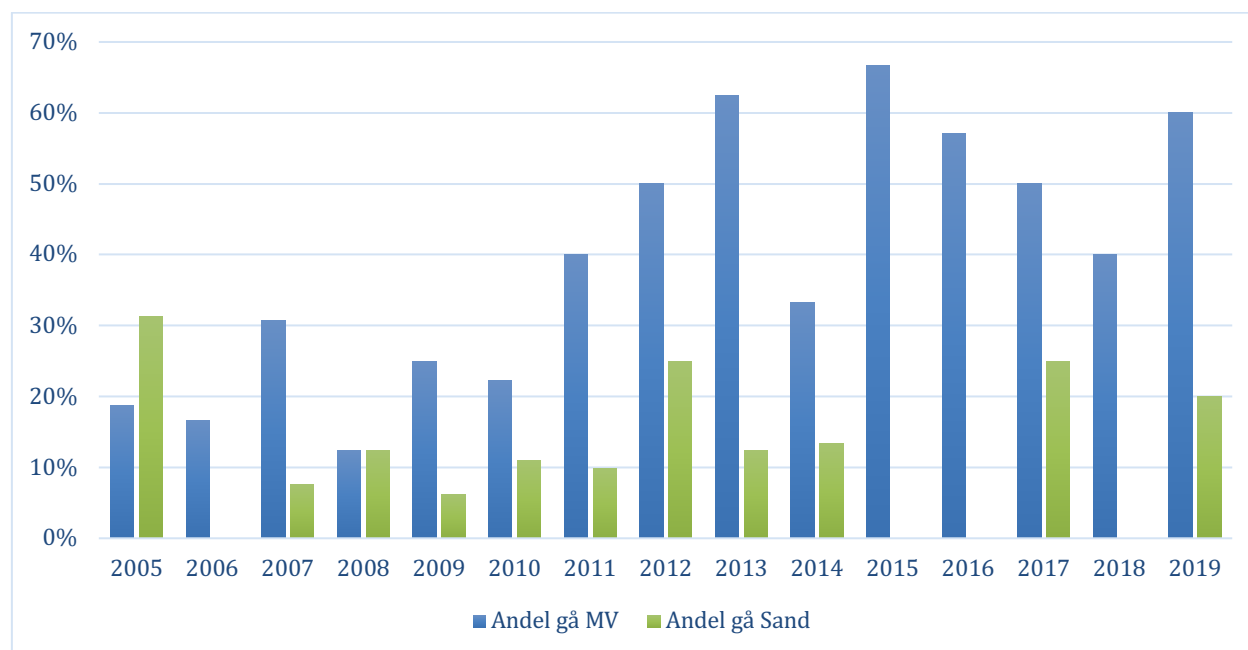
Mestervik er definert som vekstsenter på Malangshalvøya, med opparbeidede boligtomter, gang- og sykkelvei, sykehjem/eldresenter, ungdomsklubb med treningssenter, barnehage og butikk. Beliggenheten er slik at en skole her kan dekke tilbudet til grunnskole for hele Malangshalvøya. Det vil styrke området som sentrum,

med et skolebygg som et nærmiljøsentrum. I tillegg er det planlagt en volleyballhall – som også vil være et bygg for aktivitet etter skoletid for hele Malangshalvøya. Som supplement til fasilitetene i det eksisterende Miljøbygget med dansesal, treningsrom og ungdomsklubb, samt grusbanen som i dag brukes av rideklubben og nærheten til vannet på utsiden, er vilkårene for rekreasjon og kreativ utfoldelse for ungdom sikret. At det allerede befinner seg et større boligfelt og barnehage her, og anlagt gang- og sykkelvei langs hele fylkesveien, gjør at forholdene allerede er gode for barn og unge i alle aldre.

Skyssebehov og kostnader

I dag er skysse i overkant av 90% av elevene til Sand skole. Ved plassering av en skole sentralt i Mestervik, vil en større andel av elevene kunne gå eller sykle til skolen. Dette er positivt sett i lys av et helse- og klimaperspektiv. Kommunens kostnader knyttet til skoleskyss reduseres ved et alternativ der flere elever kan gå til skolen.

I tabellen under vises hvor stor andel av elevene som bor under 4 km fra skolested og dermed normalt skal kunne gå og sykle til skolen. Andelen er oppgitt i prosent av barnetallet, og viser hvor stor andel av elevene som normalt ikke skal behøve skoleskyss, forutsatt at det er trygg skolevei. Tabellen viser utviklingen i andel elever som kan gå til skolen ut fra årskull de er født. Årskull 2005 er de elevene som gikk i 10.klasse skoleåret 2020-21. Antallet elever i skolepliktig alder var 123 for skoleåret 2020/2021, og det er registrert 24 barn i årskullene 2015- 2019. Tall er hentet fra klasselister og helsestasjon:

Figur 1.2 // Tabell hentet fra

Tabellen viser tydelig at det med årene vil være en stadig større andel av elevene som kan gå til skolen hvis skolested er i Mestervik, mens skolested Sand medfører at de fleste elevene er avhengig av skyss. Det må likevel understrekes at antallet barn i de yngste årskullene er lavt og endringer i barnetallet ved tilflytting vil kunne gi store utslag i prosenten. Likevel er det liten tvil om at tendensen er at størsteparten av elevgrunnet med årene vil være bosatt i Mestervikområdet.

Helsefremmende tiltak i sentrumsområder

God tilgjengelighet er viktig for både barn og unge og personer med ulike funksjonsnedsettelse, eks dersom en har redusert gangfunksjon, eller bruker rullestol, rullator, sykkel, vogn eller tilsvarende. I et sentrumsområde som Mestervik blir det ekstra viktig at det er tilgjengelig gangavstand mellom flere offentlig tilgjengelige deler av sentrumsområdet. Å bygge videre på den allerede gode gangforbindelsen mellom boligområdet, sykehjemmet, butikken, ungdomsklubben, tilknyttede utearealer, skog og sjø, vil være avgjørende for å oppnå ulike typer møtesteder og god tilgang på tur- og friluftsliv. Dette nettverket av steder og tilgjengelige tjenester vil til sammen skape sentrumsfølelsen. Å legge til et fullverdig skole- og idrettsanlegg i denne rekken av møtesteder vil bety mye for folkehelsen i området. Det vil bl.a. gi bedre muligheter for eldresenterets dag- og

aktivitetstilbud med sosiale møteplasser som forebyggende helsearbeid for flere brukergrupper. De vil kunne bruke skolens ute- og inneområder uten å trenge bil for å komme dit. At skolen i tillegg vil ligge i umiddelbar nærhet til flere lysløyper og turområder, styrker bruksmulighetene. Dette bidrar til rehabilitering / habilitering ved å fremme mestring og trivsel, forebygge ensomhet, og påvirke trivsel og helse. Arealdelen bygger opp under dette målet om å prioritere tiltak som fremmer god helse og bidrar til å utjevne sosiale helseforskjeller, og omfattes av prinsippet "helse i alt vi gjør".

6.2 Vurderinger av ulike skoletomter

Mestervik er ikke et stort område og det har vært aktuelt å se nærmere på 4 tilgjengelige tomte-alternativer på og rundt Mestervik. Dette er tomter som har vært ute til salg og tilgjengelige på vurderingstidspunktet. Viktige kriterier når arealene ble vurdert var trafikkavvikling og mulighet for å bruke eksisterende infrastruktur, trygg skolevei med bl.a. mulighet for å gå eller sykle til skolen, og grunnforholdene.

Figur 13 // Valgt skoletomt er vist med X i rød stiplet sirkel. A, B og C er de andre tre tomtene i og rundt Mestervik som er blitt tatt med i vurderingen av skoletomter. Oransje stiplet omriss viser avgrensningen av sentrumsformål i fomyelsen av kommuneplanens arealdel

Ett av alternativene (Område A i figur 3) er en skogsteig ovenfor Mestervik boligfelt på ca 42 daa. Dette alternativet ville gi nærhet til Mestervik boligfelt og følgelig nærhet for de barna som bor der. Tomten er på utsiden av arealavsetningen for sentrumsformål i kommuneplanens nye arealdel, og har fortsatt formålet LNFR. Dette gjør det mer komplisert med hensyn til deling og dispensasjon fra planformål. Området er komplisert i forbindelse med tilkomst og trafikale løsninger for buss og foreldre som skal levere / hente barn ved skolen. Ny vei ville måtte opparbeides da veien i byggefeltet ikke egner seg til den belastningen som hadde kommet i forbindelse med skole.

Et annet alternativ som ble vurdert (område B i figur 3), er del av en eiendom ved siden av Malangstun sykehjem. Dette arealet har relativt like forutsetninger som valgt skoletomt. Begge er innenfor området avsatt til sentrumsformål i forslag til ny arealplan. Det er kommunalt vann og avløp på begge steder. Det har

tidligere vært utfordringer med kapasiteten og det er laget nødbrønner for å avlaste. Ved utbygging vil disse måtte utvides og oppgraderes, noe som også har betydning for krav til slokkevannkapasitet. Avløpskapasiteten er ikke kjent og vil måtte avklares. Når det kommer til grunnforholdene har alternativ B mer dyrket og dyrkbar mark, mens valgt skoletomt består av mer berggrunn.

Langs Balsfjordveien (Område C i figur 3) ligger et areale som også var oppe til vurdering, men dette viste seg å ha uegnede tomteforhold. Foruten å være LNFR med mye dyrkbar jord og utenfor avgrensingen for sentrumsformål i den nye arealplanen, er det ikke anlagt gang- og sykkelvei langs Balsfjordveien, slik det er langs Malangsveien. Dette er et problematisk utgangspunkt for tilgjengelighet i forhold til myke trafikanter og trygg skolevei. I tillegg har det vært stor politisk uvilje pga. områdets nærhet til høyspent-stasjonen nordvest for området.

Av de tomtearealene som var tilgjengelig for salg på og rundt Mestervik, er valgt skoletomt (X i rød stiplet sirkel i figur 3) utvilsomt mest egnet plassering for ny skole, med best byggegrunn og best tilgjengelighet. I tillegg eier kommunen arealene på den andre siden av Malangsveien, med Miljøbygget og grusbananen, som innebærer gode muligheter for sambruk av utearealer. Tilgjengeligheten til vannet herfra er også uhindret, slik det åpnes opp for inkludering av fiske og vannressurser i undervisningen.

6.3 ALTERNATIV 1, ny barne- og ungdomsskole på valgt skoletomt på Mestervik

Den valgte skoletomten ligger sentralt i Mestervik og gir god tilgjengelighet fra boligfeltet via gang og sykkelstien. Tomten egner seg ikke så godt til jordbruk og maskinell drift, med mye fjell og flere bratte partier med busker, kratt og steiner. Det er også lite hensiktsmessig å prioritere LNF-formålet akkurat her når målsetningen om å videreutvikle Mestervik som distriktssenter er så tydelig formulert i overordnede planer og ambisjoner. Prosessen med prosjektering av ny skole i Malangen har avdekket gode muligheter for flerbruk for alle interessegrupper. Dette er en viktig forutsetning for å kunne utvikle en framtidsrettet skole. Vedtak fra kommunestyret ligger til grunn for utredningen og skissert løsning er resultat av gode samhandlingsprosesser. Brukermedvirkning og pedagogiske forhold står sentralt og har medført noen arealmessige endringer. Tekniske og økonomiske forhold har vært godt jobbet med hos de ulike aktørene i prosjektet, for å sikre best mulige løsninger innenfor en forsvarlig økonomisk ramme.

Løsningen som presenteres i skisseprosjektet vil være et signalbygg for Balsfjord kommune på Mestervik. Skolen vil favne hele Malangen, samtidig som det vil være et stort potensial for å utvikle nærområdet. Ett nytt skolebygg med idrettshall vil også bidra til å gjøre området mer attraktivt for tilflytting. Her finnes opparbeidet boligfelt med fine tomter, samt et godt læringstilbud for både elever og nye pedagoger som søker jobb. En ny grunnskole med ballbane og uteanlegg vil komplettere flere eksisterende sentrumsforhold som ennå ikke har kommet til sin rett. I kombinasjon med det som allerede ligger klart av barnehage, ungdomsklubb, tilgang til sjø og skog, nærbutikk og gode gang- og sykkelforbindelser, vil et skoleanlegg her gi alt man trenger for å oppnå gode oppvekstvilkår hele veien fra småbarn- til sen ungdomstid.

6.4 ALTERNATIV 2, 0-alternativet hvor det ikke anlegges ny skole på Mestervik

Dersom det ikke anlegges ny skole på Mestervik vil utviklingen av området som sentrum ta lengre tid og bli mer teoretisk enn virkelig. Da stedet nå opplever vekst, anses det allerede i dag som et attraktivt område for familier å flytte. Med butikk og sykehjem og eldresenter med dagtilbud er området godt egnet for eldre mennesker, både de som bor på sykehjemmet og de som bor i egen bolig. Gang- og sykkelveien langs Malangsveien gjør det lett for de som bor i området å komme seg til butikken til fots eller sykkel, og ungdomsmiljøet har et tilholdssted i det populære Miljøbygget. Det er likevel ikke mye som tyder på at Mestervik vil oppleve en stor endring fra slik det er i dag, med mindre det anlegges et større uteområde for barn og unge med offentlig tilgjengelighet for den øvrige befolkningen. Det er få tjenesteytende formål som vil kunne treffe så bredt i befolkningens behov som det et skoleanlegg vil kunne. Dersom skolen fortsetter å ligge på Sand, vil mange av familiene som bor på Mestervik måtte skyss barna sine med bil og det vil bli noe mindre lokaltilknytning for de som bor her.

6.5 Forholdet mellom alternativene

Å anlegge skole på Mestervik versus ikke å gjøre det, har stor betydning for utviklingen av Mestervik som distriktssenter. Selv om Mestervik idag har en viss tilflytning, er det fortsatt for lite næring og tilgjengelig boliger for å opprettholde tilflytningen over tid. Kommunen må sannsynligvis legge til rette for denne prosessen for at den skal få skikkelig fotfeste, og det kan gjøres ved å tilføre nye tilbud av enten sentrumsfunksjoner eller

offentlige tjenester med tilgjengelige uteområder. En ny skole med idrettshall er et slikt nærmiljøanlegg som vil fungere som generator for sentrumsutviklingen. Både befolkningen i nærmiljøet og på hele Malangshalvøya vil kunne benytte skolens rom og utearealer til fritidsaktiviteter og rekreasjon. I tillegg ligger valgte skoletomt som en fortsettelse av Miljøbygget med grusbanen og vannkanten litt lenger ned, som også er kommunens eiendommer. Det at flere slike offentlige anlegg og uteområder ligger på rekke, danner til sammen en offentlig akse i landskapet som strekker seg helt fra sjøen og opp til skogen, noe som i seg selv vil være en kvalitet for framtidig sentrumsutvikling. Å anlegge grunnskole i Mestervik vil også kunne fungere dempende på noe av trafikkmengden fordi flere kan sykle og gå til skolen. Ellers vil prosjekteringen av utomhus og trafikkavviklingen rundt busstoppet og veiovergangen fra skoletomt til Miljøbygget, i seg selv bedre både oversikten og trafikksikkerheten i krysset fra slik det er i dag.

7 // RESULTATER OG VURDERING

7.1 Utredning av tiltakets virkninger

Det er i dag allerede en økende trend av tilflytninger til Mestervik-området. En ny skole her vil bidra ytterligere til befolkningsøkningen. Dette i seg selv vil ha positivt effekt for sentrumsutviklingen. Med hensyn på friluftsliv og rekreasjonsmuligheter ansees en utbygging av skole på Mestervik for å være svært positivt. Valgte skoletomt ligger i forlengelse av Miljøbygget og grusbanen, og danner en nord-sør akse som strekker seg helt nede fra vannet og opp fjellsiden til skog og turområdene i området. Dette legger til rette for etableringen av en offentlig tilgjengelig ferdselsåre med grøntområder og muligheten for marin aktivitet, og vil bidra til økt bruk av området til rekreasjon for alle aldre. En slik akse vil også på sikt kunne være attraktivt for etablering av andre tjenesteytende næringer og sentrumstilbud. Sammen med mange flere møtesteder og områder for lek og aktivitet, vil dette øke verdien av området, både for barn og unge, og for eldre som bor på og rundt Mestervik.

Etablering av ny skole på Mestervik vil føre til en endring i skolestruktur som kan innebære at Sand skole legges ned eller gjenbrukes til et annet formål. Det vil medføre endringer for ansatte og elever, og skolen som nærmiljøsentre på Sand. Det vil være viktig å ha dialog med nærmiljøet, og utrede framtidig bruk av skoleanlegget på Sand, som på et senere tidspunkt fremmes som egen sak til kommunestyret. I den forbindelse bør det også sees på framtidig tilgang og bruk av skolens naust og området Skrivarholmen. Sand skole har egen buss, som i dag blant annet brukes til ekskursjoner.

7.2 Konsekvenser av anleggsperioden

Foruten alminnelig støy og belastning for nærmeste naboer i anleggsperioden, vil ikke anleggsperioden få nevneverdige konsekvenser for stedet knyttet til hverken sentrumsutvikling, friluftsliv, folkehelse eller barn og unges interesser. Eneste konsekvens vil være at atkomstveien gjennom planområdet, som i dag gir tilgang til friluftsområdet nord for skoletomten, blir midlertidig stengt. Disse konsekvensene vil minimeres ved at tilgangen opprettholdes på annet vis (se kapittel 6.4 for avbøtende tiltak).

7.3 Konsekvenser i forhold til gjeldende lovverk, mål og retningslinjer

Fylkesplanen for Troms 2014 – 2025

Fylkesrådet har i fylkesplanen valgt å fokusere på få tema og fokus på langsiktige prioriteringer for utviklingen av Troms: Nordområdepolitikk, næringsutvikling, FoU og kompetanse, senterstrategi, folkehelse og arealpolitikk. I strategien for sentrumsutvikling vises det til et nivåkart for ulike typer sentrum helt fra store regionale sentrum og byer som Tromsø og ned til kommunesentre og mindre lokale sentre slik som Mestervik. Sistnevnte utgjør grunnelementet i senterstrukturen. Her skal befolkningen kunne få utført tjenester for å dekke daglige behov. I planen angis det arealpolitiske retningslinjer for utvikling av senterstrukturer, by- og tettsted. Det står at lokalisering av boligområder, arbeidsplasser og handels-/servicetilbud (næringsvirksomhet og tjenesteyting), samt offentlige tjenester (skole, barnehage, helse- og omsorgsinstitusjoner m.m.) skal skje med hensyn til effektiv utnyttelse av arealer og infrastruktur, lavest mulig energi- og transportbehov og redusert bilavhengighet. Det er et mål om å øke bruk av med kollektivtrafikk, og gang og sykkel må legges til grunn for arealplanlegging i byer og tettsteder. I forhold til folkehelse angir arealplanen at det skal være enkel tilgang for alle til natur- og friluftsområder og at gode møteplasser for fysisk aktivitet og sosialt fellesskap vektlegges. Byer og tettsteder i Troms skal ha gode miljøkvaliteter, universell utforming, sammenhengende grøntstrukturer og sammenhengende hovednett for gående og syklende. Offentlighetens tilgang til strandsonen skal vektlegges.

Plassering ny grunnskole for Malangshalvøya i tettstedet Mestervik, vil være i tråd på fylkesplanens målsetning og retningslinjer. Her vil mange færre barn og unge måtte skysses eller ta buss til skolen, da mange bor her og det er en økende tilflytning. Valgt skoletomt ligger i umiddelbar nærhet til fylkesveien, men med en buffersone til veien som vil øke trafikksikkerheten. Det er nylig etablert gang- og sykkelvei langs hele fylkesveien slik at alle kan gå eller sykle til skolen. I tillegg til skolens uteområder, vil det være fritidstilbud rundt Miljøbygget og grusbanen. På nedsiden av dette igjen er vannkanten. Slik sikres også offentlighetens tilgang til strandsonen, og knytter forbindelsen helt opp til skog- og friluftsområdet på oversiden av skoletomten.

Kommuneplan for Balsfjord -Samfunnsdelen 2018 – 2030 (vedtatt 26.09.2018)

For Balsfjord kommune er det første gang en slik plan er fremmet. Samfunnsdelen skal være et samlende dokument som aktivt skal brukes i revisjon av kommuneplanens arealdel, for overordnede økonomiske disposisjoner og kommuneorganisasjonens rullerende handlingsplaner. Samfunnsdelen berører alle i kommunen; unge og eldre, elever og arbeidstakere, fastboende og innvandrere, alle næringsutøvere, offentlige og private tjenesteytere og frivillige organisasjoner. Balsfjord kommune har tilrettelagt for medvirkningsprosesser gjennom utvikling av planstrategi, planprogram og endelig utarbeiding av kommuneplanens samfunnsdel.

Det har vært et stort engasjement fra befolkningen gjennom deltakelse på folkemøtene i Mestervik, Laksvatn, Nordkjosbotn og Storsteinnes. Næringslivet og elever i grunnskolen og videregående skole, via elevråd og Ungdomsråd har bidratt med både engasjement og konstruktive bidrag. Kommuneplanen trekker opp forutsetninger for at Balsfjord skal være en god kommune å bo og arbeide i for alle, hele livet.

Samfunnsplanens visjon er: «Balsfjord kommune – for framtida.»

Det overordnede målet er: "Balsfjord kommune skal være en aktiv tilrettelegger for en bærekraftig framtid." Med stort areal i forhold til folketallet, spredt bosetting og små tettsteder, vil Balsfjord i overskuelig framtid tilby landlige bomiljø og være et alternativ til bylivet.

Styringsdokumentet redegjør tydelig for viktigheten av å styrke flere tettsteder i kommunen, slik at den spredte bebyggelsen i størst mulig grad kan bevares. På den måten blir det aldri langt unna til et tettsted hvor det finnes flere kommunale og kommersielle tilbud, både for ung og gammel, familier og arbeidstakere.

Plassering av ny skole på Mestervik er helt i tråd med samfunnsdelens prioriteringer for å oppnå en ønsket samfunnsutvikling. Bam- og unges interesser imøtekommes bedre da flere vil kunne gå og sykle til skolen og man vil få flere valg av kultur- og fritidstilbud på samme sted. Det gir også gode sosiale møteplasser utendørs, både for unge og gamle, at flere anlegg, naturområder og leke- og idrettsplasser ligger i nærheten av hverandre. Å etablere en ny skole på et sted med ønske sentrumsutvikling og hvor det allerede er økende bosetting, vil fungere som en klar kick-starter for formålet. Å tilrettelegge for flere offentlig tilgjengelige uteområder helt fra vannkanten og opp til skogen, vil være med på å styrke aktivitet i området og dermed også opplevelsen av stedet som sentrum.

Kommuneplan for Balsfjord -Arealdelen 2021 – 2030 (til politisk behandling våren 2022)

Formålet med arealplanen er å angi hovedtrekkene i arealdisponeringen, samt rammer og betingelser for vern og nye tiltak/arealbruk for planperioden. Planen skal bygge opp under visjonen i Samfunnsplanen. Planbeskrivelsen redegjør for de overordnede grepene i kommuneplanens arealdel, sett ut fra lokale strategiske målsettinger og opp mot de nasjonale, regionale og lokale føringer som gjelder. Kommuneplanens plankart, arealplanens bestemmelser og retningslinjer med konsekvensutredning følger opp hvilke arealavsetninger som er gjort for å nå disse målsettingene på en forsvarlig måte med hensyn på samfunnsnytte, miljø- og klimapåvirkning. Det må være god sammenheng mellom bosettingsmønster, lokalisering av arbeidsplasser, tilgjengelighet til handel og tjenester og at mer sentraliserte tilbud når ut til de som har behov.

Arealplanen forutsetter en utvikling med mer kompakte tettsteder i Mestervik, Nordkjosbotn og Storsteinnes. For å få dette til, må man åpne opp for en viss utvidelse av arealer for sentrumsformål som går på bekostning av LNFR arealer som i dag ligger sentralt i tettstedene. Det pekes på viktigheten av gode nærmiljø for barn og unge, med god tilgang på trygge og varierte områder for lek og aktivitet. Et av satsningsområdene er å prioritere gang- og sykkelveger i tilknytning til skoler for å sikre tryggere skoleveg for flere. Det gjør det også lettere for barn- og unge som bor i nærheten av skolen å delta på fritidsaktiviteter, da disse ofte kan være i skolebygg på ettermiddags- og kveldstid, og for familiene som blir mindre avhengig av privatbil.

Plassering av ny skole på valgt skoletomt på Mestervik imøtekommer alle disse målsetningene, da det er gang- og sykkelvei her fra før og en stor andel av skolens elever vil kunne gå og sykle til skolen.

Temaplan Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2021-2024 m/anleggsplan

Denne temaplanen søker å sikre gjennomgang og oversikt over arbeidet med fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv i Balsfjord kommunen. Planen gir en oversikt over status og utviklingsmuligheter, og viser hvilke anlegg kommunen ønsker å prioritere og satse på. Det påpekes at anlegg i lokalmiljøet som stimulerer og tilfredsstiller barns behov for fysisk aktivitet i organiserte eller egenorganiserte former, prioriteres særskilt. Anleggene bør fungere som gode sosiale møteplasser i lokalsamfunnet. Også anlegg som blir brukt av mange, og til egenorganisert aktivitet, skal prioriteres. Planen er altså et viktig grunnlag for å legge til rette for gode lokalsamfunn, aktive møteplasser og et mer helsefremmende miljø.

Å anlegge nytt skoleanlegg på Mestervik, vil imøtekomme disse målsetningene bedre pga. stedets rolle som sentrum, med flere som bor og jobber i nærheten. Det vil kunne skapes en god synergieffekt mellom Miljøbyggets dansesal, ungdomsklubb og treningssenter med det nye skole- og idrettsanleggets innvendige og utvendige fasiliteter, slik at det legges til rette for et stort spekter aktivitetstilbud som passer til mange aldre og ulike behov.

Plan for å inkludere barn og unge i lavinntektsfamilier Balsfjord kommune 2021-2025

Planen skal bidra til å styrke kommunens innsats rettet mot barn og unge som lever i familier med vedvarende lavinntekt. Formålet er å forebygge og redusere levekårsproblemer forbundet med barnefattigdom, og bedre barns velferd og inkludering. Det er også et langsiktig mål å forebygge at lavinntekt går i arv. Barn og unge i Balsfjord kommune skal bli inkludert og gis mulighet til å delta på viktige arenaer i oppveksten, og utvikle seg og skape et godt liv uavhengig av bakgrunn og familieøkonomi. Planen presenterer virkemidler og tiltak knyttet til bl.a. utdanning, arbeid, bolig, kultur og fritid. Tiltak for god inkludering, skal omfatte alle barn og unge i kommunen.

At flere barn og unge vil kunne gå og sykle til skolen hvis den ligger på Mestervik, blir et viktig virkemiddel for inkludering, da dagens kollektivtilbud ennå ikke møter behovet. På et tettsted som Mestervik er det større andeler av barn- og unge fra familier med vedvarende lav inntekt, og skolens fasiliteter både for kultur, fritid og idrett, gir mye livskvalitet for de som bor i nærheten. At området rundt skolen i tillegg både har ungdomsklubb, rideklubb, og båtnaust vil styrke disse kvalitetene ytterligere. I kombinasjon med dagligvarebutikk og sykehjem, er det også flere muligheter for småjobber, som planen beskriver som et viktig satsingspunkt for ungdom.

Kommunal planstrategi, Balsfjord kommune 2022 – 2023

Kommunal planstrategi 2016-2019 ble sist revidert av kommunestyret i 2019. I planstrategien valgte man å prioritere både overordnede planer (kommuneplanens samfunnsdel, arealdel og delplaner), samt større reguleringsplaner (sentrumsplaner) for tettstedene Storsteinnes, Nordkjosbotn og Mestervik. Senere i perioden kom man frem til at arbeidet med sentrumsplanene for de tre tettstedene skulle avvendes til ny arealdel var kommet på plass.

Det er lite tilgjengelige arealer til boligbygging i tettstedene der det også er størst etterspørsel etter boliger. Områder lettest tilgjengelig for boligbygging i tilknytning til eksisterende tettsteder er som regel landbruksområder. Situasjonen for områder avsatt til næring er relativt likt, der tilgjengelige arealer stadig minker. Disse utfordringene forsøker kommunen å gjøre noe med i pågående rullering av arealdelen ved å avsette større arealer til «sentrumsformål» rundt de tre tettstedene, og arealer til næringsformål i området ved Stormoen. Det er en stor andel av befolkningen i både Mestervik og andre steder i kommunen innenfor den høyere aldersgruppen. Det er et ønske om å balansere dette ved å legge til rette for gode etableringsvilkår for familier, samt gode muligheter for sysselsetting rundt sentrumsområdene.

En skole på Mestervik vil styrke denne målsetningen og kunne hjelpe med å gi gode levekår for flere aldersgrupper. Planstrategien viser at det planlegges en ny oppvekstplan med fokus på å løfte det pedagogiske og faglige nivået i grunnskolene i forbindelse med nye skolebygg. Både for å sikre god nok opplæring og for å gjøre arbeidsmiljøet mer faglig interessant for nye eksisterende og nye pedagoger.

Regional klima- og energistrategi for Troms 2015 – 2025

Troms fylkeskommune forholder seg til de nasjonale klimamålene og de nasjonale forventningene til regionalt nivå om at det blir tatt hensyn til klimautfordringene og energimålsettingene i planleggingen. Dette betyr at det legges til rette for redusert energiforbruk og klimagassutslipp, energieffektivisering, utbygging av fornybar energi og tilpasning til klimaendringene. Konkrete reduksjonsmål er satt i sektorvise planer, herunder Regional transportplan og handlingsplan for kollektivtransport. Fra 1990 til 2008 økte utslippene i Troms med cirka 18

% Dette viser at ambisjonen om å nå de nasjonale målene for reduksjon i utslipp av klimagasser krever betydelige tiltak. Bedre utnyttelse av areal og eksisterende transportmuligheter og annen klimavennlig arealpolitikk, høyere reiseandel med gange, sykkel og kollektivtransport og redusert personbiltrafikk er sterke virkemidler for reduksjon i klimautslipp.

Troms fylkeskommune har og skal ta en aktiv rolle for bedre samordnet bolig, areal og transportplan-legging, i tråd med Statlig planretningslinje for bolig-, areal-, og transportplanlegging. Troms fylkeskommune skal fortsette å ha et fokus på gang, sykkel og kollektivtransport (KGS) som eier av fylkesvegnett, som ansvarlig for kollektivtransporttjenester og part i arbeid med bypakker. Det vises til Regional transport-plan, handlingsplan for fylkesveg og strategier og tiltak i arbeidene med Harstadpakken og Transportnett Tromsø. Det arbeides etter målsetning om reduksjon i personbilbruk og økt reiseandel på KGS i tett samarbeid mellom stat, fylke og kommune.

Å etablere ny skole på valgt skoletomt på Mestervik, vil være i tråd med strategidokumentet klima og energi i regionen. Tendensen er at størsteparten av elevgrunnet med årene vil være bosatt i Mestervikområdet. En betydelig andel barn og unge vil både nå og i framtiden da kunne gå eller sykle til skolen. Til sammenligning må de fleste elevene på Sand skole i dag enten skysses eller ta bussen til skolen.

Kystsoneplan for Tromsøregionen 2022 – 2032 (høringsfrist 18.02.2022)

Kystsoneplanen er kommuneplanens arealdel for sjøområdene med tilhørende strandsone og angir hovedtrekkene i hvordan arealene skal brukes og vernes, og hvilke hensyn som må ivaretas ved disponering av arealene. Tromsøregionen har potensial til å bli en av de mest attraktive kystregionene i landet. Kommunene Balsfjord, Karlsøy og Tromsø, som deltar i revisjon av kystsoneplanen, ønsker å legge til rette for bærekraftig vekst i fiskeri- og havbrukssektoren, reiseliv og sjøtransport, samtidig som dette skal avveies mot miljø- og klimahensyn og andre samfunnsinteresser.

Kommunene ønsker også at den reviderte planen skal bli et enda tydeligere verktøy til bruk i kommunenes utviklingsarbeid og arbeid med å sikre bosetting.

Det er ønskelig å stimulere til attraktive lokalsamfunn som ivaretar mangfold og boligbehov, lokale arbeidsplasser og som legger til rette for rekreasjon og fritidsformål som fremmer trivsel og folkehelse, stimulerer til demokratisk medvirkning og sikrer klima- og miljøhensyn.

Ny skole på valgt skoletomt på Meistervik, øker det sammenhengende landområdet ved kysten som er offentlig eid og tilgjengelig for offentligheten ved avsatte reguleringsformål. Skoleområdet vil ligge i forlengelse av klubbhus, naustområde og grusbane, som igjen vil ligge i forlengelse av kommunens kystlinje. Her legges det godt til rette for at flere på sikt kan komme til å bruke denne delen av kysten til fritidsaktiviteter, fiske og annen rekreasjon i og nær havet.

Strategisk næringsplan 2016 – 2023 Balsfjord kommune (høringsversjon)

Næringsplanen har et perspektiv fram mot 2025, og generell samfunnsutvikling, spesielt forhold knyttet til sysselsetting, har vært viktige momenter i utarbeidelse av strategien. I en situasjon hvor det i Norge er knapphet på arbeidskraft innenfor mange sektorer og bransjer, må også Balsfjord kommune fokusere på hvordan både næringslivet og det offentlige kan tiltrekke seg arbeidskraft med riktig kompetanse i årene som kommer. Samtidig er det viktig med nyskaping slik at det blir et mangfold av arbeidsmuligheter for de som ønsker å bosette seg i kommunen.

Det er lettere å danne grobunn for mangfold i knutepunkter hvor flere typer tjenester fungerer i synergieffekt med hverandre, og side om side med et større bomiljø. Balsfjords tettsteder som utvikles mot å bli kommunens sentrumsområder, er naturlige satsingspunkter for nye arbeidsplasser, hvor man både bor, jobber, går på skole og har fritidsaktiviteter relativt nærmer hverandre.

Ny skole på Meistervik er helt i tråd med næringsplanens strategi for framtidige arbeidsplasser i Balsfjord.

7.4 Avbøtende tiltak

Kjøreveien gjennom området, som gir tilgang til et større friluftsområde nord for planområdet, må stenges helt også i anleggsperioden. Alternativ adkomstvei anlegges som forlengelse av dagens boliggate mot vest. Denne må være ferdig før anleggsarbeidet for skolen starter. Tilgjengelighet for offentligheten til friområdet vil dermed ivaretas, også under utbyggingen.

7.5 Vurdering av konsekvensgrad

Tabell 1: Utredningstema alternativ 1 og 2

Utredningstema	0-alternativ Ikke utbygging av skole på Mestervik	Konsekvens utbygging skole Mestervik	Begrunnelse
Sentrumsutvikling	-I	++	Utbyggingsalternativet vil gi en stor positiv konsekvens for sentrumsutviklingen i forhold til 0-alternativet, siden tiltaket vil styrke befolkningsveksten og etablere flere arbeidsplasser, møtesteder og rekreasjonstilbud. På sikt kan dette gi grobunn for mer tjenestenæring og offentlige tilbud. Uten en generator for videre sentrumsutvikling, slik som tiltaket er, vil muligens befolkningsveksten og forankringen av Mestervik som sentrum kunne stagnere.
Nærmiljø, bomiljø og friluftsliv	0	++	Utbyggingsalternativet vil gi stor positiv konsekvens for nærmiljø og bomiljø i forhold til 0-alternativet, på grunn av etablering av sosiale møtesteder for både barn og unge, familier og eldre. Friluftslivet vil styrkes med mer tilgjengelig akseforbindelse fra sjø til turveier og skog, via utearealene til Miljøbygg og skoleanlegg.
Forhold til barn og unge	-I	++	Utbyggingsalternativet vil gi stor positiv konsekvens for barn og unge i forhold til 0-alternativet, med betydelig økning i aktivitetstilbud for alle aldre og behov, både innenfor kultur (scene og teater) og sport, og ved varierte lekeområder ute for barn. I tillegg gir denne plasseringen en trygg skolevei med eksisterende gang- og sykkelvei samt kortere avstand for mange barn i området, som i motsetning til tidligere, nå også vil kunne sykle eller gå til skolen. I eksisterende situasjon må flertallet av elevene skysses eller ta buss til skolen
Folkehelse	0	++	Utbyggingsalternativet vil gi en stor positiv konsekvens for folkehelsen i forhold til 0-alternativet. Ved lokalisering av skole og iderethall i Mestervik vil en mye større andel av elevene enn før, kunne gå eller sykle til skolen. Fordi Mestervik er et tettsted med høyere befolkningstall vil flere også kunne benytte seg av fritidsaktivitetene knyttet til dette. Utvendige natur- og rekreasjonsområder styrkes av tiltaket, og sjansen for mer tur og trening blant befolkningen øker. I tillegg styrker sentrumsutvikling psykisk helse, med flere fritidsaktiviteter i nærmiljøet og flere overlappende oppholdssoner mellom aldersgruppene. Som Eldre (sykehjem) og barn (skole og barnehage) som del av samme nærrområde.

8 // PLANENS IVARETAKELSE AV TEMA

Bestemmelsene og plankartet sikrer et skolebygg og idrettshall med moderne fasiliteter av høy kvalitet som møter de nyeste føringene innen pedagogikk, oppvekt og helse. Det er allerede anlagt gang- og sykkelvei langs Malangsveien fylkesvei. Opprettelse av den nye skolen vil også bidra til trafikksikkerheten ved å etablere en ryddig drop-off sone inntrukket fra veien og et busstopp som tilfredsstiller krav til trygg- av og påstigning. I tillegg innebærer plassering av skole her i seg selv en substansiell reduksjon i tilkjørende med privatbil pga. at flere skoleelever bor i eller rundt Mestervik.

Det er likevel ett trafikksikkerhetsmoment med relevans for stedsutviklingen av Mestervik, som reguleringsplanen, på grunn av kort tidsfrist, ikke kan sikre fullt ut, og det er kryssing av Malangsveien. Det må først sendes en søknad om redusert fartsgrense som behandles etter skiltforskriften.

Fylkesveien er i dag en tydelig hindring for gående og syklende, og om det ikke gjøres tiltak for å senke hastigheten her ved å etablere en tydelig overgang samt redusere fartsgrensen, vil det være utrygt å krysse veien og tilgjengeligheten vil være redusert. Dette er negativt både av hensyn til barn- og unges interesser, og for sentrumsutviklingen som helhet.

Med mange målpunkt og aktiviteter for barn og unge sør for veien, vil det være ekstra viktig å gjøre kryssingen trygg og lett. I reguleringsplanen stilles det krav til «sikker kryssing», og at det skal utarbeides en plan for sikker kryssing av kjørevei i samråd med veieier, uten at det defineres *hva* disse tiltakene er, eller når de skal utføres. Det er utført en trafikkanalyse som anbefaler etablering av gangfelt med nedsatt fartsgrense og humper på hver side, og god belysning og skilting. Trafikkanalysens anbefalinger bør ligge til grunn i utarbeidelse av planen.

I hovedsak sikrer planen:

- Trafikksikre adkomstveier
- Kvalitet og størrelse på utearealer
- Byggets plassering og størrelse

I tillegg er tema stedsutvikling ivaretatt i bestemmelser som sikrer soneinndelte utearealer tilpasset ulike aldersgrupper og aktiviteter. Det angis at de skal tilpasset både sommer- og vinterbruk, at naturkvaliteter på skoletomten ivaretas, og at uteområdene minimum inneholder klatrelek, rom for ballspill, husker, gapahuk og arena for utelæring.

For å sikre at det etableres båtnaust på sørsiden av planområdet er det satt en bestemmelse om at det til søknad om midlertidig brukstillatelse skal leveres en avtale om plassering av naust, jfr. **Feil! Fant ikke referanse-kilden.** Et rekkefølgekrav sikrer at det må være ferdigstilt ved ferdigattest. Båtnaustet vil styrke rekreasjonstilbudet i området og bidra til bruk av sjøen i undervisningen.

Bibliografi

- Fylkesplanen for Troms 2014 – 2025 (vedtatt oktober 2014)
- Kommuneplan for Balsfjord - Samfunnsdelen 2018 - 2030 (vedtatt 26.09.2018)
- Kommuneplan for Balsfjord - Arealdelen 2021 - 2030 (til politisk behandling våren 2022)
- Temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2021-2024 m/anleggsplan
- Plan for å inkludere barn og unge i lavinntektsfamilier -Balsfjord kommune 2021 – 2025
- Kommunal planstrategi, Balsfjord kommune 2022 - 2023 (Høringsversjon)
- Regional klima- og energistrategi for Troms 2015 -2025 (vedtatt 2015)
- Kystsoneplan for Tromsøregionen 2022 - 2032 (høringsfrist 18.02.2022)
- Strategisk næringsplan 2016 – 2023 Balsfjord kommune (høringsversjon)